Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 27. Warszawa, dnia 10 października 1937 r. **Rok XX.**

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 50 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendentura) Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIK Nr. 55

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 70 — 71.

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 223 — 229.

IV. ORZECZNICTWO.

C. BIBLIOGRAFIA.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

II. WYDAWNICTWA INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

199.

OKÓLNIK Nr. 55

z dnia 5 października 1937 r.

w sprawie wyboru sołtysów i podsołtysów

(Nr SS. 34-4-4)

Do

P. P. Wojewodów: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego.

Z uwagi na zbliżający się okres wyborów sołtysów i podsołtysów na obszarze województw południowych i zachodnich udzielam Panom Wojewodom następujących wskazówek i wytycznych:

1. Zarządzenie wyborów.

Zarządzenie przez starostę powiatowego wyborów sołtysów i podsołtysów (§ 4 regulaminu wyborów) powinno być dokonane w takim terminie, ażeby postępowanie wyborcze oraz zaprzysiężenie nowowybranych odbyło się przed upływem kończącej się kadencji obecnie urzędujących sołtysów i podsołtysów. Termin 3 letni kadencji, określony w art. 20 ust. (3) ustawy samorządowej obecnie urzędujących sołtysów i podsołtysów, należy liczyć od chwili objęcia przez nich czynności urzędowych, nie zaś od dnia ich zatwierdzenia i zaprzysiężenia. W gromadach, w których kadencja sołtysa i podsołtysa obecnie nie dobiega jeszcze końca, wybory sołtysa i podsołtysa zarządzić należy dopiero we właściwym okresie.

2. Regulamin wyborczy.

Wybory odbywać się będą na podstawie regulaminu, ustalonego rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 października 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 558), którego zmiany nie są przewidywane.

Pragnąc, ażeby w ramach regulaminu, radni gromadzcy, czy też zebrania gromadzkie miały pełną możność zgłaszania i wybierania jak najbardziej odpowiednich osób na stanowiska sołtysów i podsołtysów, proszę o zwrócenie uwagi na wykorzystanie przepisów regulaminu przez organa administracyjne w kierunku umożliwienia wspomnianym reprezentacjom wywiązania się z tak ważnego dla nich zadania. Przychylny stosunek organów przeprowadzających wybory może się np. wyrazić przez odpowiednie przedłużenie terminów, o których mowa w §§ 13 i 19; udzielenie faktycznie potrzebnego czasu na zgłoszenie kandydatów, a więc poza minimalny regulaminowy okres czasu (§§ 14 i 21); umożliwienie usunięcia faktycznych braków w zgłoszeniach kandydatów przez udzielenie dłuższego niż 15-minutowy okres czasu lub odpowiednie pouczenie (§§ 15 i 22) i t. p. W szczególności chodzi o to, ażeby wyborcy, przez odpowiednio wczesne ogłoszenia i przedłużenia terminów uzyskali możność faktycznego porozumienia i zastanowienia się, co do odpowiednich kandydatów.

3. Dobór kandydatów.

Zarówno ze względu na interes mieszkańców gromady, jak i szerszy interes publiczny, stanowiska sołtysów i podsołtysów powinny objąć osoby cieszące się zaufaniem ludności i posiadające zdolności osobiste do pełnienia przywiązanych do tych stanowisk funkcji.

Należy zatem pozostawić wyborcom swobodę w doborze i zgłaszaniu kandydatów, ograniczając ingerencję władz administracyjnych do aktu zatwierdzenia wyboru.

Przy zatwierdzaniu wyboru należy zbadać, czy kandydat jest istotnie jednostką o ustalonym charakterze, opartym o zasady moralne, czy posiada zdolności organizacyjno-administracyjne w stopniu potrzebnym przy zarządzaniu sprawami gromady i wykonywaniu zleceń zarządu gminnego i innych organów władzy. Zaznaczam przy tym, iż poglądy polityczne wybranego, narodowość, czy też wyznanie nie mogą same przez się stanowić przyczyny do odmowy zatwierdzenia, jeżeli kandydat dotychczasowym zachowaniem swoim nie uchybił obowiązkowi lojalności wobec Rzeczypospolitej i spełnia przykładnie obowiązki obywatelskie.

Z uwagi na to, iż mianowanie sołtysa, dopuszczone na podstawie przepisów art. 20 ust. (5) ustawy samorządowej, powinno mieć miejsce tylko w przypadkach, w których powołanie sołtysa drogą wyboru jest rzeczywiście niemożliwe, korzystanie z tych przepisów należy ograniczyć do przypadków wyjątkowych.

4. Protesty wyborcze.

Wniesione protesty należy rozpatrywać z całym obiektywizmem, a zatem starosta powiatowy powinien przy rozstrzyganiu protestów ograniczyć się do strony prawnej sporu.

Odpisy decyzji starostów oddalających protesty wyborcze należy w trzech egzemplarzach przesyłać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

5. Sprawozdanie z akcji wyborczej.

Po zakończonej akcji wyborczej P. P. Wojewodowie zarządzą zebranie i nadesłanie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych następujących danych: 1) ilość wybranych sołtysów i podsołtysów: a) spośród dotychczasowych sołtysów i podsołtysów, b) nowych; 2) sołtysi i podsołtysi według narodowości i przynależności politycznej (zestawienie liczbowe); 3) ilość wniesionych protestów wyborczych, ile z tego uwzględ-

niono, a ile oddalono; 4) ilość sołtysów i podsołtysów powołanych przez mianowanie.

Sprawozdanie to należy nadesłać w trzech egzemplarzach do dnia 31 maja 1938 r.

6. Wydanie wskazówek i zarządzeń starostom powiatowym.

Proszę P. P. Wojewodów o wydanie podległym starostom powiatowym zarządzeń zapewniających przeprowadzenie wyborów sołtysów i podsołtysów w myśl wyżej udzielonych wskazówek i wytycznych. Ponadto w razie zwołania w najbliższym czasie zjazdu starostów należy go wykorzystać dla omówienia niniejszego zagadnienia.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

200.

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 września 1937 r.

o egzaminie zastępczym dla kandydatów na sekretarzy gminnych.

(Nr SS. 40-4-7)

Do

Urzędów Wojewódzkich (z wyjątkiem śląskiego) i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Nawiązując do pisma okólnego z dnia 8 kwietnia 1936 r. Nr SS. 40-4-1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 10 poz. 62) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, iż działalność Powszechnego Uniwersytetu Korespondencyjnego w Warszawie przejęła Powszechna Uczelnia Korespondencyjna w Warszawie, której Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, pismem z dnia 8 lipca 1937 r. Nr. SS. 40-4-6 udzieliło uprawnienia do przeprowadzania egzaminu zastępczego dla kandydatów na sekretarzy gminnych.

Z uwagi na przepis § 2 pkt. 2 w łączności z § 1 ust. (1) pkt. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1934 r. w sprawie kwalifikacji sekretarzy gminnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 144) Powszechna Uczelnia Korespondencyjna od kandydatów zgłaszających się do egzaminu zastępczego będzie wymagała zaświadczenia Urzędu Wojewódzkiego, stwierdzającego, iż kandydat posiada 5-cio letnią praktykę.

W związku z tym Ministerstwo prosi Urzędy Wojewódzkie o wydawanie na wnoszone prośby kandydatów do egzaminu zastępczego, pełniących służbę na obszarze danego województwa, zaświadczeń o posiadanej przez nich praktyce. Do prośby o wydanie zaświadczenia kandydat winien dołączyć dokładne zaświadczenia poszczególnych urzędów, w których odbywał służbę, policzalną do 5-cio letniego okresu praktyki.

Za DYREKTORA DEPARTAMENTU
(—) Podwiński
NACZELNIK WYDZIAŁU

201.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Polskiemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Przemysłowych i Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej (Sosnowiec, ul. Sienkiewicza Nr. 17a) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie srebrnej lub z alpaki posrebrzanej tarczy, wyobrażającej książkę, pióro, młot i koło trybowe z cyfrą „1917", okolone dwoma kłosami; na księdze są umieszczone inicjały stowarzyszenia: „P. Z. Z. P. P. i H.".

Odznaka może być używana:

a) na szyldach, papierach i legitymacjach;

b) na pieczęciach z nazwą stowarzyszenia w otoku;

c) jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 3 zł.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dn. 29 września 1937 r. Nr. AP 3-20).

Za MINISTRA
(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

202.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 4 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) odmawiam organizacji p. n. „Verband der Hilfs-Vereine Deutscher Frauen für Polnisch-Schlesien" (Katowice, ul. Młyńska 23) udzielenia pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie czarnego, emaliowanego krzyża ze srebrnymi brzegami na wstążce żółto-niebieskiej, mającej na celu wyróżnienie za zasługi, położone dla wspomnianej organizacji.

Decyzja niniejsza jako pozostawiona całkowicie swobodnej ocenie władzy, nie wymaga uzasadnienia zgodnie z art. 75 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Decyzja niniejsza jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

(Warszawa, dn. 29 września 1937 r. Nr. AP. 3-25).

Za MINISTRA
(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

203.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Towarzystwu Szkoły Ludowej (Kraków, ul. św. Anny 5) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie okrągłej tarczy srebrnej, na której czerwonym tle widnieją stylizowane srebrne inicjały: „T. S. L.“.

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 40 gr.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami, jest zakazane.

(Warszawa, dn. 30 września 1937 r. Nr. AP. 3-31).

Za MINISTRA
(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

204.

DECYZJA.

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dn. 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Katolickiemu Związkowi Abstynentów (Poznań, ul. Podgórna 12b) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie metalowej tarczy stylizowanej z emalią biało-granatową z wyobrażeniem krzyża złotego w lewym górnym polu, inicjałami „K. Z. A.“ na białym prostokątnym polu oraz cyfrą „1905“ u dołu.

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 1 zł. 50 gr.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dn. 30 września 1937 r. Nr AP 3-133).

Za MINISTRA
(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

205.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 534) udzielam Związkowi Niemieckich Katolików w Polsce (Katowice) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie srebrnej tarczy okrągłej, pośrodku której jest uwidoczniony krzyż i inicjały stowarzyszenia: „V.D.K.i.P.“.

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 50 gr.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dn. 30 września 1937 r. Nr AP. 3-171)

Za MINISTRA
(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

206.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Związkowi Teatrów i Chórów Ludowych (Lwów, ul. Mickiewicza 26) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie metalowej tarczy okrągłej wyobrażającej dwie kolumny z kurtyną teatralną, u dołu której jest umieszczona lira; po bokach kolumn widnieją kłosy; nad kolumnami i kurtyną orzeł; u dołu tarczy widnieją inicjały Związku: „Z. T. i Ch. L.“.

Odznaka może być używana:

a) na szyldach, papierach i legitymacjach;

b) na pieczęciach z nazwą stowarzyszenia w otoku;

c) jako odznaka członkowska do noszenia w klapie ubrania.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 1 zł. 50 gr.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dn. 30 września 1937 r. Nr. AP. 3-184)

Za MINISTRA
(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

207.

PISMO OKÓLNE

z dnia 30 września 1937 r.

w sprawie organizacji obchodu „Dnia Oszczędności".

(Nr SG. 40-719-1)

Do

P. P. Wojewodów

W dniu 31 października r. b. dorocznym zwyczajem obchodzony będzie międzynarodowy „Dzień Oszczędności", poświęcony propagandzie i krzewieniu idei oszczędności wśród najszerszych warstw społeczeństwa.

Z inicjatywy „Centralnego Komitetu Oszczędnościowego Rzeczypospolitej Polskiej" który zajął się zorganizowaniem „Dnia Oszczędności" na terenie Rzeczypospolitej, mają powstać komitety lokalne w miastach prowincjonalnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o wydanie niezbędnych zarządzeń podległym im władzom państwowym i samorządowym, zmierzających do poparcia z ich strony powyższej akcji.

Jednocześnie Ministerstwo zaznacza, że akcja propagandy oszczędności powinna posiadać charakter „bezimienności", to znaczy powinna się odbywać z pominięciem indywidualnej propagandy na rzecz poszczególnych instytucyj oszczędnościowych, a to w celu zaakcentowania przede wszystkim samej idei oszczędności, jako takiej, tudzież jej roli i znaczenia dla jednostki, społeczeństwa i Państwa.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 29 września Nr 70 Rok 1937

Poz. 518. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 sierpnia 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1937 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Poz. 519. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 września 1937 r. o uzupełnieniu taryfy na wyroby tytoniowe.

Poz. 520. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 6 września 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu i Opieki Społecznej o opłatach konsularnych.

Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 11 listopada 1924 r. o organizacji konsulatów i o czynnościach konsulów (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 944) zarządzam co następuje:

§ 1. Za czynności wykonywane w interesie stron urzędy konsularne pobierają:

a) opłaty konsularne według załączonej taryfy,

b) zwrot wydatków rzeczywistych.

§ 2. Wolne są od opłat czynności konsularne wykonywane w obronie obywateli polskich w przypadkach, gdy zarządzenia wydane przez obce władze naruszają ich uprawnienia, wynikające z umów międzynarodowych lub zasad prawa międzynarodowego.

§ 3. Od obowiązku uiszczenia opłat konsularnych są zwolnieni:

a) Skarb Państwa oraz Skarb Śląski,

b) polskie związki komunalne i inne polskie związki przymusowe,

c) kościoły i gminy wyznaniowe uznane przez Państwo Polskie,

d) fundacje, zakłady, stowarzyszenia i inne osoby prawne, posiadające siedzibę prawną w Polsce, których zadaniem jest wyłącznie działalność religijna, kulturalna lub dobroczynna nie obliczona na zysk, oraz stowarzyszenia wyższej użyteczności w rozumieniu art. 46 prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 94, poz. 808),

e) państwa obce pod warunkiem i w granicach wzajemności,

f) Bank Polski,

g) gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz komunalne kasy oszczędności istniejące na obszarze Państwa Polskiego,

h) funkcjonariusze państwowi i pracownicy kontraktowi, zatrudnieni w polskich władzach i urzędach państwowych oraz żołnierze w czynnej służbie, w odniesieniu do spraw i czynności związanych z ich pobytem służbowym za granicą.

§ 4. (1) Opłaty konsularne stanowią dochód Skarbu Państwa.

(2) Konsulom honorowym mogą być przyznane, na podstawie umów z nimi zawieranych, jako ich dochód, opłaty przewidziane w załączonej taryfie, za czynności przez nich wykonywane, do których w myśl istniejących przepisów lub umowy służbowej są oni upoważnieni. Nie odnosi się to jednak do opłat, przewidzianych w pozycjach 1 — 5 i 38 — 46 załączonej taryfy, które zawsze stanowią dochód Skarbu Państwa. Opłaty dodatkowe za wykonywanie czynności poza lokalem urzędu konsularnego, przewidziane w części II taryfy, mogą być przyznane konsulom honorowym jako ich dochód do wysokości 50%.

§ 5. (1) Niezależnie od uiszczenia opłaty konsularnej, strona obowiązana jest pokryć wy-

datki rzeczywiste, poczynione przez urząd konsularny w wykonaniu czynności przedsięwziętej w interesie strony.

(2) Do wydatków rzeczywistych należą w szczególności:

a) opłaty należne innym władzom i instytucjom,

b) opłaty komunikacyjne (kolejowe, samochodowe, lotnicze), pocztowe, telegraficzne, telefoniczne itp.,

c) wynagrodzenia adwokatów, notariuszów, tłumaczów przysięgłych i innych osób przybranych do wykonania czynności urzędowej, w wysokości odpowiadającej normom obowiązującym w miejscu wykonania danej czynności,

d) koszty ogłoszeń w czasopismach.

(3) Na pokrycie wydatków rzeczywistych strona obowiązana jest na wezwanie urzędu konsularnego wpłacić zaliczkę w wysokości przez ten urząd ustalonej, a w razie potrzeby uzupełnić ją. Niewpłacenie żądanej zaliczki wstrzymuje bieg urzędowania.

§ 6. Do uiszczenia opłaty konsularnej i zwrotu wydatków rzeczywistych obowiązana jest osoba albo solidarnie osoby, na których prośbę lub w których interesie dana czynność została wykonana.

§ 7. (1) Opłaty konsularne, ustalone w załączonej *) taryfie w złotych oraz zwrot wydatków rzeczywistych mogą być pobierane w walucie polskiej albo w walucie państwa, w którym znajduje się siedziba urzędu konsularnego wymierzającego opłatę.

(2) Strona nie przebywająca ani na obszarze Państwa Polskiego ani państwa, w którym znajduje się siedziba urzędu konsularnego, który wymierzył opłatę, uiszcza ją w walucie polskiej albo w walucie tego państwa, w którym urząd konsularny pobiera od niej opłatę na zlecenie urzędu wymierzającego.

(3) Kurs przeliczenia złotego na walutę państwa, w którym znajduje się urząd konsularny, ustala się na podstawie notowań na giełdzie warszawskiej, biorąc pod uwagę przeciętny kurs z poprzedniego miesiąca.

W braku notowań danej waluty na giełdzie warszawskiej, kurs przeliczenia złotego ustala się na podstawie kursu dolara amerykańskiego lub funta angielskiego, według stosunku tych walut do złotego na giełdzie warszawskiej oraz stosunku tychże walut do danej waluty na giełdzie państwa, w którym znajduje się siedziba urzędu konsularnego, lub na giełdzie innego państwa najbliższego siedziby urzędu konsularnego.

W państwach, w których kurs waluty miejscowej ulega znaczniejszym wahaniom, Minister Spraw Zagranicznych określi stosunek waluty miejscowej do złotego.

§ 8. Jeżeli opłata konsularna w swej groszowej końcówce jest niepodzielna przez 10, zaokrągla się ją wzwyż do kwoty w ten sposób podzielnej. Tak samo postępuje się przy pobieraniu opłat w walucie obcej.

§ 9. (1) Jeżeli porozumienia zawarte z obcymi państwami przewidują za pewne czynności inne opłaty niż ustalone w załączonej taryfie albo zwolnienie od opłat, od obywateli tych państw pobiera się opłaty przewidziane w tych porozumieniach względnie dokonywa się danych czynności bezpłatnie.

(2) Jeżeli państwo obce pobiera od obywateli polskich w analogicznych przypadkach opłaty wyższe od opłat ustalonych w załączonej taryfie albo pobiera opłaty za czynności nie podlegające opłacie w myśl rozporządzenia niniejszego, Minister Spraw Zagranicznych może w stosunku do obywateli tego państwa na zasadzie wzajemności podwyższyć względnie wprowadzić opłaty do wysokości opłat pobieranych przez to państwo od obywateli polskich.

§ 10. (1) Minister Spraw Zagranicznych może w porozumieniu z interesowanymi ministrami zarządzić w stosunku do pewnych państw lub pewnych kategoryj osób i instytucyj procentowe podwyższenie lub obniżenie wszystkich lub niektórych opłat ustalonych w załączonej taryfie, jak również zwolnienie z tych opłat. W szczególności zwolnione są od opłaty konsularnej podania i czynności, dokonywane dla robotników w przedmiocie uzyskania pracy lub w sprawach wynikających ze stosunku pracy albo dotyczące ubezpieczenia społecznego, oraz podania i czynności dokonywane dla robotników i osadników w celu sprowadzenia przez nich pozostałych w kraju członków rodziny.

(2) Minister Spraw Zagranicznych może w poszczególnych przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, zwłaszcza z uwagi na interes Państwa, zwolnić w całości lub w części od uiszczenia należnej opłaty konsularnej, jak również od zwrotu wydatków rzeczywistych.

§ 11. (1) Kierownik urzędu konsularnego może według swego uznania obniżyć opłatę lub od niej zwolnić, jeżeli stan majątkowy osoby interesowanej nie pozwala na uiszczenie opłaty konsularnej bez dotkliwego uszczerbku majątkowego, a sprawa, w której zwróciła się do urzędu konsularnego, dotyczy bezpośrednio jej żywotnych interesów. Zniżka powinna się wyrażać w procentach przewidzianej opłaty: 25, 50 lub 75%.

(2) Kierownik urzędu konsularnego może w indywidualnych przypadkach, jeżeli uzna to za właściwe, zwolnić w drodze kurtuazji od opłaty konsularnej funkcjonariuszów państwa, na którego obszarze urzęduje.

§ 12. Kierownik urzędu konsularnego może w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie zezwolić na odroczenie płatności opłaty konsularnej i wydatków rzeczywistych lub na uiszczenie ich ratami.

§ 13. (1) Opłaty konsularne uiszczają osoby przebywające:

*) Nie przedrukowano.

a) poza granicami Państwa Polskiego w znaczkach konsularnych lub w gotówce, wpłaconej do kasy urzędu konsularnego.

b) w granicach Państwa Polskiego w znaczkach stemplowych lub w gotówce, wpłaconej do kasy Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub urzędu skarbowego.

(2) Zwrot wydatków rzeczywistych następuje zawsze w gotówce.

§ 14. (1) Uiszczenie opłaty konsularnej i zwrot wydatków rzeczywistych następuje na zasadzie wymiaru dokonanego przez urząd konsularny.

(2) Opłatę konsularną i zwrot wydatków rzeczywistych pobiera się, o ile załączona taryfa nie postanowi inaczej, przed wykonaniem danej czynności. W wyjątkowych tylko przypadkach, gdy strona przebywa w Polsce, a uprzednie wpłacenie przez nią należności spowodowałoby ze względu na pilność sprawy niepożądaną zwłokę, urząd konsularny może załatwić podanie i przesłać załatwienie właściwej władzy administracji ogólnej, celem doręczenia go osobie interesowanej za pobraniem od niej wymierzonej opłaty oraz wydatków rzeczywistych.

§ 15. Opłaty konsularne i zwrot wydatków rzeczywistych nie uiszczone w terminie, należne od osoby przebywającej w kraju, podlegają przymusowemu ściągnięciu w drodze administracyjnej na zasadzie obowiązujących przepisów o postępowaniu egzekucyjnym.

§ 16. (1) Pobranie opłaty konsularnej potwierdza się bądź przez naklejenie znaczka konsularnego lub odpowiednią adnotacją na dokumencie wydanym stronie, bądź odrębnym pismem (kwitem).

(2) Pobranie wydatków rzeczywistych potwierdza się na piśmie.

§ 17. (1) Jeżeli strona, która wniosła podanie do urzędu konsularnego, zażąda następnie zaniechania żądanej czynności konsularnej, przysługuje jej zwrot uiszczonej opłaty konsularnej w wysokości zmniejszonej o opłatę od podania wraz z załącznikami jedynie w przypadku, gdy czynność nie została jeszcze rozpoczęta; z sumy nadesłanej przez stronę na pokrycie wydatków rzeczywistych przysługuje jej zwrot części niewydatkowanej. Opłata od podania i załączników nie podlega w żadnym przypadku zwrotowi.

(2) Jeżeli strona, żądająca zaniechania czynności, nie uiściła jeszcze należnej opłaty konsularnej, nie jest ona obowiązana do jej uiszczenia i do zwrócenia wydatków rzeczywistych jedynie w przypadku, gdy czynność nie została jeszcze rozpoczęta i urząd konsularny nie poczynił wydatków rzeczywistych. W tym przypadku uiszcza ona jedynie opłatę od podania i załączników.

§ 18. (1) Prawo Państwa do żądania opłaty konsularnej oraz zwrotu wydatków rzeczywistych przedawnia się z upływem lat pięciu. Termin pięcioletni biegnie od dnia, w którym należność powinna była być uiszczona.

(2) Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe odnoszące się do wymiaru lub uiszczenia opłaty, o ile strona została o tych czynnościach urzędowo zawiadomiona. Od dnia doręczenia ostatniego zawiadomienia biegnie nowy okres pięcioletni.

§ 19. (1) Odwołanie od decyzji urzędu konsularnego w zakresie przepisów rozporządzenia niniejszego zarówno co do opłat konsularnych jak i co do zwrotu wydatków rzeczywistych musi być wniesione w ciągu czternastu dni od dnia doręczenia decyzji. W przypadkach, gdy uchybienie terminu nastąpiło bez winy strony z powodu nieprzezwyciężalnych przeszkód, strona może w terminie siedmiodniowym od ustania przeszkody prosić o przywrócenie terminu.

(2) Odwołanie powinno być wniesione do urzędu który dokonał wymiaru. Jeżeli urząd ten uzna odwołanie za całkowicie lub częściowo uzasadnione, zmienia swą decyzję we własnym zakresie działania; w przeciwnym razie przesyła pismo odwoławcze ze swą opinią do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które rozstrzyga ostatecznie.

(3) Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia opłaty względnie zwrotu wydatków rzeczywistych w terminie płatności.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze stosuje się również do czynności przewidzianych w taryfie opłat konsularnych, a wykonywanych przez urzędy polskie na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1937 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 18 kwietnia 1934 r. w sprawie taryfy opłat konsularnych (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 376).

---

z 30 września Nr 71 Rok 1937

Poz. 521. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 sierpnia 1937 r. o sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Poz. 522. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 września 1937 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 lutego 1936 r. o Funduszu Popierania Wiertnictwa Naftowego.

Poz. 523. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 1937 r. w sprawie zniesienia Sądu Grodzkiego w Magnuszewie.

Poz. 524. Oświadczenie rządowe z dnia 7 sierpnia 1937 r. w sprawie złożenia przez Danię i Norwegię dokumentów ratyfikacyjnych konwencji z dnia 12 października 1929 r. o ujednostajnieniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego i w sprawie przystąpienia Finlandii i Szwecji do wspomnianej konwencji.

Poz. 525. Oświadczenie rządowe z dnia 7 sierpnia 1937 r. w sprawie złożenia przez Meksyk dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji z dnia 9 lipca 1920 r. w sprawie odszkodowania na wypadek bezrobocia z powodu rozbicia się statku.

Poz. 526. Oświadczenie rządowe z dnia 21 sierpnia 1937 r. w sprawie przystąpienia Portugalii do Konwencji Berneńskiej z dnia 9 września 1886 r., przejrzanej ostatnio w Rzymie dnia 2 czerwca 1928 r. o ochronie dzieł literackich i artystycznych.

Poz. 527. Oświadczenie rządowe z dnia 31 sierpnia 1937 r. w sprawie złożenia przez Norwegię dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji z dnia 17 listopada 1921 r. o odpoczynku tygodniowym w zakładach przemysłowych.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 28 września Nr 223 Rok 1937

Poz. 366. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

z 29 września Nr 224 Rok 1937

z 30 września Nr 225 Rok 1937

Poz. 367. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 września 1937 r. o wartości jednego grama czystego złota.

z 1 października Nr 226 Rok 1937

Poz. 368. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

z 2 października Nr 227 Rok 1937

Poz. 369. Zarządzenie o nadaniu Brązowego Krzyża Zasługi.

z 4 października Nr 228 Rok 1937

Poz. 370. Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 września 1937 r. w sprawie dodatkowych kredytów na rok 1937/38.

z 5 października Nr 229 Rok 1937

Poz. 371. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 372. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 września 1937 r. o zmianie czasu urzędowania niektórych urzędów celnych.

IV. Orzecznictwo.

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N.T.A." dział A, rocznik XV rok 1937.

Nr 1290A.

Nawet w razie wydania przez Wojewodę osobnego orzeczenia w przedmiocie sposobu wypłaty wynagrodzenia za przymusowo wykupiony majątek na cele reformy rolnej orzeczenie to nie podlega zaskarżeniu do N. T. A., lecz w myśl art. 29 cz. 3 ustawy o wykonaniu reformy rolnej z 28 grudnia 1925 poz. 1/1926 Dz. Ust. w brzmieniu, znowelizowanym art. 17 p. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 11 lipca 1932 poz. 622 Dz. Ust., może być skarżone w drodze powództwa cywilnego do sądów powszechnych. (Teza).

(Wyrok z 7 stycznia 1937 l. rej. 6795/34).

Nr 1291A.

1) Posiadanie akcji spółki akcyjnej, znajdującej się na obszarze pewnej gminy wyznaniowej żydowskiej, nie uzasadnia opodatkowania z tytułu przewidzianego w § 14 ustęp drugi rozporządzenia ministerialnego o gospodarce finansowej gmin wyznaniowych żydowskich z 9 września 1931 poz. 698 Dz. Ust. uprawiania w obrębie danej gminy wyznaniowej handlu lub przemysłu.

2) Określonego pod 1) opodatkowania nie uzasadnia także fakt pełnienia czynności członka zarządu spółki akcyjnej, bądź czynności dyrektora zarządzającego. (Teza).

(Wyrok z 8 stycznia 1937 l. rej. 8082/34).

Nr 1292A.

Władza, orzekająca o nadaniu koncesji na aptekę publiczną uprawniona jest przy ocenie kwestii, czy kandydat odpowiada ustanowionemu w § 3 ust. pierwszy p. 5 ustawy aptekarskiej z 18 grudnia 1906 Nr 5/1907 Dz. P. P. wymogowi zasługiwania na zaufanie co do prowadzenia apteki, przyjmować pod uwagę — obok momentów zawodowych — także okoliczności, wskazujące na takie cechy charakteru i sposób myślenia kandydata, które mogą budzić wątpliwość co do jego uczciwości i sumienności w prowadzeniu apteki. (Teza).

(Wyrok z 8 stycznia 1937 l. rej. 1472/36).

Nr 1294A.

Decyzje o uznaniu lasu za ochronny z p. d) art. 24 prawa o ochronie lasów, nie stanowiących własności Państwa, z 24 czerwca 1927 poz. 932/1932 Dz. Ust. nie wymagają uzasadnienia faktycznego w myśl postanowień końcowych ustępu trzeciego art. 75 prawa o postępowaniu administracyjnym z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 14 stycznia 1937 l. rej. 697/35).

Nr 1295A.

W sprawie odmowy zatwierdzenia przez władzę nadzorczą statutu emerytalnego pracowników Związku Komunalnego osoba, dla której dopiero mogłyby powstać w stosunku do Związku Komunalnego odnośne uprawnienia w wypadku zatwierdzenia tego statutu, nie jest stroną w rozumieniu art. 9 prawa o postępowaniu administracyjnym poz. 341/1928 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 18 stycznia 1937 l. rej. 2970/34).

Nr 1296A.

Przyjęty za podstawę ustalenia ceny sprzedażnej w ramach art. 68 ustawy o wykonaniu reformy rolnej poz. 1/1926 Dz. Ust. szacunek parcelowanych gruntów winien znajdować uzasadnienie, jeśli już nie w orzeczeniu, ustalającym wspomnianą cenę, to conajmniej w aktach sprawy. (Teza).

(Wyrok z 21 stycznia 1937 l. rej. 9242/34).

Nr 1299A.

Odmowa rozpatrzenia zarzutów odwołania z powodu niezłożenia przez odwoławcę, mimo wezwania władzy, nie wymaganej istniejącymi przepisami zaliczki na koszta dochodzenia komisyjnego nie znajduje oparcia w art. 107 p. 1 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 25 stycznia 1937 l. rej. 8659/34).

Nr 1300A.

Przez określone w ust. 2 § 14 rozporządzenia o gospodarce finansowej gmin wyznaniowych żydowskich z 9 września 1931 poz. 698 Dz. Ust. uprawianie na terenie pewnej gminy wyznaniowej handlu lub przemysłu rozumieć należy posiadanie na wspomnianym terenie przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego, połączone z obowiązkiem wykupienia świadectwa przemysłowego, lub takie wykonywanie na terenie danej gminy zajęcia przemysłowego, które samo przez się uzasadnia obowiązek posiadania wzmiankowanego świadectwa. (Teza).

(Wyrok z 29 stycznia 1937 l. rej. 5928/34).

Nr 1301A.

Art. 54 rozporządzenia wykonawczego z 17 grudnia 1934 poz. 32/1935 Dz. Ust. do ustawy inwalidzkiej z 17 marca 1932 r. nie zwalnia Przewodniczącego Inwalidzkiej Komisji Odwoławczej od obowiązku zawiadomienia przedstawiciela inwalidów o terminie posiedzenia. (Teza).

(Wyrok z 18 lutego 1937 l. inw. 3819/35).

Nr 1304A.

W wypadku spowodowanego siłą wyższą przeniesienia apteki bez zezwolenia poza miejsce, wskazane w koncesji, na obszarze, na którym obowiązują przepisy ustawy dla farmaceutów i aptek z r. 1844, właściciel tej apteki, mimo nieskorzystania z możności powrotu na wzmiankowane wyżej miejsce po ustaniu przeszkody, zachowuje prawo to w czasie późniejszym. (Teza).

(Wyrok z 29 stycznia 1937 l. rej. 6285/33).

Nr 1307A.

Od decyzji władz administracyjnych w przedmiocie zajęcia przedmiotów na podstawie art. 48 prawa o ochronie lasów, nie stanowiących własności Państwa, z 24 czerwca 1927 poz. 932/1932 Dz. Ust., bądź na podstawie art. 9 prawa z 22 marca 1928 poz. 365 Dz. Ust. nie służy odwołanie w toku instancji administracyjnych. (Teza).

(Wyrok z 11 lutego 1937 l. rej. 2092/35).

Nr 1308A.

Uzasadnienie orzeczenia, mocą którego na podstawie przepisów ustawy dla farmaceutów i aptek z r. 1844 oraz instrukcji ministerialnej z 1 czerwca 1931 poz. 204 Mon. Polsk. udzielono zezwolenia na założenie nowej apteki publicznej, winno — w razie zgłoszenia sprzeciwu, bądź wniesienia odwołania przez właściciela apteki sąsiedniej, opartych na twierdzeniu, że apteka jego narażona będzie na niemożność należytego jej utrzymania, — zawierać określenie dochodu tej ostatniej apteki, oraz wypowiedzenie się władzy, w jakim stopniu przypuszczalnie dochód ten ulegnie uszczupleniu, jak również, czy tak uszczuplony dochód dosięgać będzie poziomu normalnego dochodu apteki publicznej jako przedsiębiorstwa handlowego. (Teza).

(Wyrok z 19 lutego 1937 l. rej. 6368/33 i 6411/33).

Nr 1309A.

Władza odwoławcza ma obowiązek odrzucenia odwołania spóźnionego. (Teza).

(Wyrok z 19 lutego 1937 l. rej. 8340/34).

C.
Bibliografia.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

„Postępowanie Administracyjne w świetle orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego". J. Grzymała-Pokrzywnicki.

Ukazało się wydawnictwo p. t. „Postępowanie Administracyjne w świetle orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego" w opracowaniu Jerzego Grzymały - Pokrzywnickiego, radcy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Wymieniona praca zawiera zestawienie tych artykułów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym, które były przedmiotem orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego z podaniem

przy każdym z nich też, poglądów z uzasadnień wyroków oraz interpretacyj, pochodzących z opracowań naukowych.

Pracę tę zaleca się do użytku urzędowego władz i urzędów rządowych i samorządowych.

UWAGA: Cena wydawnictwa — zł. 2.

„Skorowidz Śląskich przepisów prawnych" — dr. P. Bałowski.

Nakładem i drukiem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego wydany został „Skorowidz Śląskich Przepisów Prawnych" w opracowaniu dr. P. Bałowskiego, referendarza w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim (Str. 79).

Skorowidz zawiera zestawienie przepisów ogłoszonych w Dzienniku Ustaw Śląskich i w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego w latach 1922 — 1937 i obowiązujących na obszarze tego Województwa w dniu 15 lipca 1937 r.

Treść wydawnictwa w systematycznym układzie alfabetycznym daje całokształt zaktualizowanego materiału prawodawczego obowiązującego na obszarze Województwa Śląskiego z uwidocznieniem przepisów obowiązujących na całym obszarze bądź też tylko w części górnośląskiej lub też wyłącznie cieszyńskiej.

Skorowidz zaleca się do użytku zainteresowanych urzędów i instytucji rządowych i samorządowych.

II. WYDAWNICTWA, INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

„Mapa Administracyjna Rzeczypospolitej Polskiej" — inż. R. Cebertowicz.

Ukazała się Mapa administracyjna Rzeczypospolitej Polskiej w opracowaniu inż. Romualda Cebertowicza w skali 1 : 300.000. Nowe to wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego zawiera podział administracyjny Państwa na gminy zbiorowe wiejskie z podaniem siedzib i nazw oraz na gminy miejskie z uwzględnieniem siedzib powiatów i województw. Mapa drukowana jest w dwóch kolorach. W kolorze ciemnozielonym drukowana jest bardzo bogata treścią mapa operacyjna Wojskowego Instytutu Geograficznego, zaś w kolorze czerwonym podział administracyjny Państwa. Mapa składa się z 37 odcinków o wymiarze papieru ca 50 × 54½ cm. Cena sprzedażna 1 złoty za odcinek. Skład główny w Centrali Sprzedaży Map „Samopomoc Inwalidzka" Sp. z o. o. Warszawa, Sienkiewicza 2.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.